

อนุสาสนีปาฏิหาริย์แห่งองค์พ่อแม่ครูอาจารย์

หลวงพ่อกัณหา สุขกาโม

วัดป่าทรัพย์ทวีธรรมาราม ตำบลวังหมี่ อำเภอน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

วันนี้เป็นวันจันทร์ที่ ๓ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘ คริสต์ศักราช ๒๐๒๕
อีจเลาะห์ศักราช ๑๔๔๖

เราทั้งหลายทุก ๆ คนรวมทั้งผู้ที่อยู่ที่นี่และผู้ที่อยู่ที่ยื่น ต้องมาทำความรู้
ต้องมาทำความเข้าใจในการประพฤติในการปฏิบัติในปัจจุบัน ในชีวิตประจำวัน

ความเข้าใจนี้สำคัญ เราทั้งหลายจะได้พากันประพฤติพากันปฏิบัติให้ถูกต้อง
เพื่อเอาปัญญานำชีวิต เอาบริสุทธิ์คุณนำชีวิตเอาพรหมจรรย์นำชีวิต

การประพฤติการปฏิบัติมันเป็นเหตุเป็นปัจจัย ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ท่านตรัสว่าเพราะสิ่งนี้มีสิ่งต่อไปมันถึงมี ถ้าเรามีสัมมาทิฐิความเห็นถูกต้อง
เข้าใจถูกต้องประกอบด้วยปัญญา

เรารู้ว่าสิ่งเหล่านี้ต้องหยุดเราก็ต้องหยุด สิ่งนี้ต้องทำเราก็ต้องทำ เพราะทุกอย่าง
มันขึ้นอยู่กับเหตุที่ปัจจัย

ที่มีผู้ไปทูลถามพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า ตายแล้วเกิดหรือว่าตายแล้วไม่ได้เกิด

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตอบว่า เพราะสิ่งนี้สิ่งต่อไปมันถึงมี
ทุกอย่างมันขึ้นอยู่กับเหตุที่ปัจจัย เธอทั้งหลายจงพากันประพฤติพรหมจรรย์เถิด

ต้องเอาธรรมนำชีวิต เอาธรรมนำชีวิตเอาพระธรรมพระวินัยนำชีวิต เพื่อให้เป็นมรรคเป็นอริยมรรค พวกเขามีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติปฏิบัติ

เราทั้งหลายต้องพวกเรามีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติปฏิบัติ เพราะสิ่งนี้มีสิ่งต่อไปมันถึงมี สมมติสังขะของมนุษย์ทั้งหลายที่เราได้แต่งตั้ง หรือว่าสมมติขึ้นมาหลายล้านสมมติ มันเป็นสิ่งที่ดีเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ถูกต้องโดยสมมติ

เราทั้งหลายอย่าได้ประมาท พวกเขามีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติปฏิบัติ เน้นที่ปัจจุบัน ปัจจุบันเป็นวาระแห่งชาติ ความคิดคำพูดกิจกรรมารยาท ทั้งอาชีพนี้เป็นวาระแห่งชาติ เป็นสมมติสังขะที่พวกเราทั้งหลายต้องพวกเรามีปิติปฏิบัติ เพื่อชีวิตของเราจะก้าวไปด้วยสัมมาทิฐิ ทุก ๆ คนอยู่บนโลกใบนี้ ก็จะดับทุกข์ได้

ที่ไหนมีความรู้ความเข้าใจแล้วมีการประพฤติปฏิบัติ ที่นั่นก็จะไม่ว่างจากความ เป็นพระ เพราะว่าพระอยู่ที่มีความเห็นถูกต้อง เข้าใจถูกต้อง ปฏิบัติถูกต้อง

ทุกคนเป็นพระได้เหมือนกันหมด ศาสนาพุทธก็เป็นพระได้ ศาสนาคริสต์ ก็เป็นพระได้ ศาสนาอิสลามก็ได้พระได้ ศาสนาพราหมณ์ ฮินดู ซิกข์อะไรต่าง ๆ ศาสนาทุก ๆ ศาสนาในโลกนี้ก็เป็นพระได้ เป็นข้าราชการนักการเมือง เป็นพ่อค้า ประชาชน เป็นนักบวชหรือไม่ได้บวชก็พวกมันเป็นพระได้

พระนี่คือรู้และเข้าใจมีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติปฏิบัติ ทุกคนก็เป็นพระได้ เพราะพระนี่อยู่ที่เรารู้เข้าใจมีปิติมีความสุขมีเอกัคคตา ในการประพฤติปฏิบัติ

ให้ทุกท่านทุกคนพากันเข้าใจเรื่องความเป็นพระ พระก็อยู่ที่ตัวเรานี่แหละ ที่เราคิดดี ๆ ที่ประกอบด้วยปัญญา พุทธิ ๆ ประกอบด้วยปัญญา กิริยามารยาทดี ๆ ประกอบด้วยปัญญา อาชีพที่ประกอบด้วยปัญญา อาชีพของเรายกเลิกสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ที่นั่นก็เป็นพระได้หมดนะ

พวกเราทั้งหลายต้องเข้าใจเรื่องของความเป็นพระ พระก็ได้แก่พระธรรมพระวินัย พระก็ได้แก่ธรรมนุญ รัฐธรรมนุญ

สมมติสังขจะเรื่องผิดเรื่องถูกเรื่องดีเรื่องชั่ว เรารู้แล้วพากันมีปิติมีความสุข ในการประพฤติกการปฏิบัติ ทุกอย่างมันก็จะไปด้วยเหตุด้วยปัจจัย ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสว่า เพราะสิ่งนี้มีสิ่งต่อไปมันถึงมี

เราว่าสิ่งนี้มันทำให้หมู่วมลมนุษย์ทั้งหลายเวียนว่ายตายเกิด รู้ว่าทำอย่างนี้ มันเวียนว่ายตายเกิดก็หยุดมันเสีย หยุดด้วยพระธรรมพระวินัยพระวินัย หยุดด้วยธรรมนุญรัฐธรรมนุญ มีความสุขในการประพฤติกการปฏิบัติ ทุกอย่างมันก็จะไม่มีปัญหา เพราะปัญหาอยู่ที่เราไม่รู้ไม่เข้าใจ ทำไปด้วยความไม่รู้ไม่เข้าใจ เมื่อเรารู้เข้าใจ เราก็พากันมีปิติมีความสุขในการประพฤติกการปฏิบัติ

เราทั้งหลายมาเน้นที่ตัวเรานี่แหละ เหมือนครั้งพุทธกาล มีความรู้ความเข้าใจ สามเณรน้อย ๆ หรือว่าเด็กน้อย ๆ อายุเจ็ดขวบที่ท่านได้บรรลุเป็นพระอรหันต์ ชีณาสพ ท่านรู้เข้าใจ ท่านมีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติกการปฏิบัติ เด็กน้อย ๆ ก็ได้เป็นพระอรหันต์ชีณาสพไม่เกี่ยวกับอายุมากอายุน้อย ๆ เลย อยู่ที่เราเข้าใจมีความสุขในการประพฤติกการปฏิบัติ

เราทั้งหลายพากันรู้พากันเข้าใจ เพื่อจะได้เอาพระธรรมพระวินัยนำชีวิต เอาธรรมบุญเอาวัตรธรรมบุญนำชีวิต ทุกคนก็พากันเป็นพระได้ ไม่ต้องแบกภาระ เรียกว่าไม่แบกความหลงพาไป ไม่แบกอวิชชาพาไป

ให้เรารู้จักธรรมชาติมารู้จักความเป็นประภัสสรทุกอย่างมันก็มีอยู่อย่างนี้แหละ รูปก็มีอยู่ เวณาก็มีอยู่ สัญญาก็มีอยู่ สังขารก็มีอยู่ วิญญาณทุกอย่างก็มีอยู่

มันมีเพราะอะไร..? มันมีเพราะเหตุเพราะปัจจัย

เราต้องรู้เหตุปัจจัย เราเอาพระธรรมพระวินัย เอาสมมติสัจจะนี้แหละมาประพฤติกปฏิบัติ เพราะเราทั้งหลายต้องพากันรู้ว่าการประพฤติกปฏิบัติมันอยู่ที่ปัจจุบัน ปัจจุบันคือการประพฤติกปฏิบัติ จิตใจของเราในปัจจุบัน มันก็คิดได้ที่ละอย่าง คิดได้ไม่หลายอย่าง ปากของเราพูดได้ที่ละอย่าง กายของเราก็กทำได้ทีละอย่าง กิริยามารยาทอาชีวะก็ทำได้ทีละอย่าง เมื่อรู้เข้าใจเราก็มียุติมีความสุขมีเอกัคคตา ในการประพฤติกปฏิบัติ ด้วยความรู้เข้าใจที่เป็นสมมติสัจจะ

เมื่อเรามีปิตุสุขเอกัคคตาในการประพฤติกปฏิบัติในปัจจุบัน ทุกอย่างมันก็ไม่มีปัญหา เพราะเราเข้าใจว่าอดีตก็คือปัจจุบันนี้แหละ อนาคตก็คือปัจจุบัน มันจะเป็นความดีที่ประกอบด้วยปัญญา ปัญญาที่ประกอบด้วยความดี

เราอยู่ที่ไหนก็ทำได้อยู่ทุกหนทุกแห่ง อยู่ที่เมืองกรุงก็ทำได้ อยู่ที่ต่างจังหวัดก็ทำได้ อยู่ที่ชนบทป่าเขาลำเนาไพรก็ได้ ทุกหนทุกแห่งก็ทำได้ รู้เข้าใจมีปิตุสุข เอกัคคตาในการประพฤติกปฏิบัติ ทำได้ทุกหนทุกแห่ง

การประพฤติกปฏิบัติเนะถึงไม่เลือกกาลไม่เลือกเวลาไม่เลือกสถานที่ การประพฤติกปฏิบัติอยู่ทุกหนทุกแห่ง ไม่มีที่ว่างในการประพฤติกปฏิบัติเลย

พวกเราทั้งหลายอย่าเข้าใจเหมือนแต่ก่อน อย่าไปคิดว่า การสร้างบารมีต้องใช้ เวลาหลายร้อยหลายพันหลายล้านปี หรือหลายล้านชาติ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้อาที่ปัจจุบันนี้แหละ ให้รู้เข้าใจ แล้วพากัน มีปิติสุขเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ คำเรียกว่าชีวิตของเรานั้นจะเป็นความดี เป็นปัญญา เรียกว่ามีทั้งความสงบมีทั้งปัญญาไปพร้อม ๆ กันอย่างที่มีความสงบ

เราคิดดูดี ๆ นะ ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสรู้ธรรม เป็นพระพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ชินาสพ ท่านยังไม่ได้บัญญัติพระวินัยสิกขาบท น้อยใหญ่ ท่านพูดให้เข้าใจเรื่องอริยสัจสี่เรื่องทุกข์ เหตุเกิดทุกข์ ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ พูดถึงเรื่องหลักการ ๓ อุดมการณ์ ๔ วิธี ๖ ให้ทุกคนมีปิติมีความสุข ในการประพฤติการปฏิบัติ ทุกอย่างไม่มีปัญหาเลย ทุกอย่างมีแต่ความสงบ มีแต่ปัญญา มีแต่ปัญญามีแต่ความสงบ

เหมือนกับธรรมชาตินี้แหละ ธรรมชาติเค้ามีกลางวันกลางคืน ธรรมชาติเค้ามีความสงบมีปัญญา มันจะมีความพอเพียงเพียงพอ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกูมพลอดุลยเดชมหาราช ท่านบอกให้พสกนิกร ชาวไทยและชาวโลกว่า เราทั้งหลายต้องพากันรู้ธรรมะ เราทุกคนต้องรู้การประพฤติ การปฏิบัติ เราทั้งหลายจะได้เข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ เศรษฐกิจพอเพียงเพียงพอ

เน้นที่ปัจจุบันนี้แหละ เพราะการประพฤติการปฏิบัติ เราต้องเน้นที่ปัจจุบัน เพื่อเอาหลักการขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาประพฤติการปฏิบัติ

เราพัฒนาทั้งใจทั้งวัตถุเป็นอริยมรรคทั้งกายวาจาภิรียมารยาทอาชีพ
ต้องเน้นที่ปัจจุบัน เราจะได้เข้าถึงความพอเพียงเพียงพอมีมากก็พอ มีน้อยก็พอ
มีปานกลางเราก็พอ ไม่มีเราก็พอ เมื่อมันแก้ไขภายนอกไม่ได้ เราทั้งหลายก็มาแก้ที่ใจ
ของตัวเอง

เราต้องรู้จักความเป็นประภัสสรของทุกสิ่งทุกอย่าง ความเจ็บ ความตาย ความ
พลัดพราก ความจากไปด้วยพระไตรลักษณ์มันเป็นประภัสสร มันไม่ใช่นิติบุคคลตัวตน

เราต้องรู้จักว่าสิ่งเหล่านี้แหละมันแก้ไขภายนอกไม่ได้ เราต้องแก้ไขที่ใจของเรา
ด้วยความรู้ความเข้าใจ พวกเขามีปิติสุขเอกัคคตา รู้เข้าใจแล้วก็ไม่ต้องไปเป็นทุกข์อะไร

เราทั้งหลายต้องมีความสงบมีปัญญา มีปัญญามีความสงบ ทุกคนจะได้เข้าถึง
ความพอเพียงเพียงพอ รู้ที่ปัจจุบัน รู้เข้าใจ เราทั้งหลายต้องทำอย่างนี้ พวกเขามีปิติสุข
เอกัคคตาอย่างนี้แหละ

คนที่จนเพราะเหตุเพราะปัจจัย เราไม่มีวัตถุเราก็ไม่ต้องมีความทุกข์ทางใจ
คนที่รวยอย่างนี้ก็ไม่มีความทุกข์เพราะความหลง ทุกข์เพราะไม่รู้จักพอ ถ้าเรามีตัวมีตน
คนรวยก็ต้องทุกข์เพราะไม่รู้จักพอ คนจนก็เพราะทุกข์เพราะไม่มี สองคนนี้ก็ทุกข์
พอ ๆ กันนั่นแหละ เพราะเป็นนิติบุคคลตัวตน

พวกเรารู้ริยสัจสี่ รู้ทุกข์ รู้เหตุเกิดทุกข์ ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ พวกเขามีปิติ
สุขเอกัคคตาในการประพบัติการปฏิบัติ เพื่อเราทั้งหลายจะได้เข้าถึงความพอเพียง
เพียงพอ เศรษฐกิจพอเพียงเพียงพอ เราทั้งหลายจะได้แก้ที่ต้นเหตุ รู้เข้าใจแล้วพวก
เรามีปิติมี่ความสุขเอกัคคตาในการประพบัติการปฏิบัติ ชีวิตของเราจะได้เป็นมรรค
เป็นข้อวัตรปฏิบัติ เอาอุดมการณ์อุดมธรรมนำชีวิต

เราทั้งหลายต้องพากันรู้เข้าใจ เราจะได้ปฏิบัติตัวเองเราจะได้พัฒนาตัวเอง จะได้มีความสุขทุกคน ทุกอย่างเราต้องรู้เข้าใจ เราต้องรู้ปัญหาและแก้ปัญหา ไม่สร้างปัญหา ชีวิตของเรามันจะได้เป็นความดีประกอบด้วยปัญญา เป็นปัญญา ประกอบด้วยความดี เราทำอย่างนี้แหละไม่ต้องทำอย่างอื่น ทุกคนก็จะได้เป็น บริสุทธิคุณทุก ๆ คน

วันหนึ่งคืนหนึ่ง วันหนึ่งก็คือ ๑๒ ชั่วโมง คืนหนึ่ง ๑๒ ชั่วโมง เราต้องเอาธรรม นำชีวิต เอาความสงบเอาปัญญาที่มันพอดี เป็นความสมดุล

พวกเราทั้งหลายนะ ต้องพากันนอนพากันพักผ่อน ๕,๖,๗,๘ ชั่วโมง สำหรับ ผู้ที่ไม่ได้มาบวช ผู้ที่ไม่ได้ไปบวช พากันนอนพากันพักผ่อน วันละ ๕,๖,๗,๘ ชั่วโมง วันไหนมันบิบตัวมากก็พากันนอนพากันพักผ่อน ๕ ชั่วโมง เราทั้งหลายถึงจะเอาร่างกายไปใช้งาน สมองของเราถึงจะไม่เซ่อ ๆ เบลอ ๆ งง ๆ เพราะเรานอนพักผ่อน เพียงพอ

ปัจจุบันถึงจะมีการพัฒนามีการทำงานทั้งกะกลางวันกลางคืน แต่มนุษย์เรา ต้องพากันนอนพากันพักผ่อน ๕,๖,๗,๘ ชั่วโมง ต้องปรับเข้าหาธรรมชาติเข้าหาเวลา ในการนอนการพักผ่อน

สำหรับผู้ที่ไม่ได้มาบวช นับเอาตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เชื้อพระวงศ์ ประธานาธิบดี รัฐมนตรี ข้าราชการนักการเมืองพ่อค้าประชาชนคือผู้ที่ไม่ได้มาบวช ไม่มีใครยกเว้น ต้องเอาธรรมนำชีวิตเหมือนกันทุกคน ต้องเอาสมมติสัจจะมีปิติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ

ทุกคนทำอย่างนี้ทุกคนก็จะมีความสุข เพราะปัจจุบันมันมีความสุขทั้งกายวาจา
กิริยามารยาททั้งอาชีวะ ก้าวไปด้วยความรู้ความเข้าใจ ก้าวไปด้วยธรรมด้วยธรรมบุญ

สำหรับผู้ที่มาบวชทั้งหลายทุก ๆ ศาสนาที่พากันมาบวช ต้องพากันนอนพักผ่อน
๕,๖ ชั่วโมง ทำไมผู้ที่มาบวชพักผ่อนนอนน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้บวช เพราะเหตุผลว่า
ผู้ที่มาบวชยกเลิกธุรกิจหน้าที่ การงานภายนอกหมด ไม่ได้ทำธุรกิจอะไร
ยกเลิกหมดแล้ว

ได้พากันมาประพฤติปฏิบัติกันเป็นนักบวช ได้รับสิทธิพิเศษ ยกเว้นกรณีพิเศษ
บ้านก็ไม่ได้เช่า ข้าวก็ไม่ได้ซื้อ ของทุกอย่างอำนวยความสะดวกความสบาย
ฟรีหมดนะ มีแต่ประพฤติปฏิบัติธรรม เพื่อเอาธรรมนำชีวิต เอาพระธรรมพระวินัย
นำชีวิต เอาธรรมบุญนำชีวิต

พวกนี้พากันมีปิติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ เรียกท่านเหล่านี้ว่า
พระศาสนา พระศาสนาคือธรรมะ ธรรมะคือพระศาสนา

ในโลกนี้มีหลายศาสนา มีหลายศาสนาไม่เป็นไร เพราะความหมาย
ของพระศาสนาคือธรรมะ ธรรมะคือศาสนา ศาสนานั้นไม่ใช่นิติบุคคลตัวตน
ศาสนาคือธรรมะ ธรรมะคือศาสนา ศาสนาคือยกเลิกตัวตนไม่มีตัวตน มีแต่พระธรรม
พระวินัย มีแต่ธรรมมีแต่ธรรมบุญ พระศาสนามีความหมายอย่างนี้

ไม่เป็นไรถึงจะมีชื่อหลายร้อยหลายพันพระศาสนาก็ไม่เป็นไร

เหมือนกับคนอยู่ในโลกนี้แปดพันกว่าล้านคนก็มีชื่อไม่ซ้ำกัน เพราะเป็นสมมติ
สัจจะ เพราะใช้เพื่อโฟกัสในการประพฤติการปฏิบัติ

พวกเราทั้งหลายเข้าใจเรื่องพระศาสนาจะได้ไม่ได้เอาพระศาสนาเป็นนิติบุคคลตัวตน ถ้าเอาพระศาสนาเป็นนิติบุคคลตัวตนมันก็ไม่ใช่พระศาสนา เพราะมันเป็นนิติบุคคลตัวตน มันเป็นความสำคัญมันหมายความว่าเราเป็นตัวเป็นตน เป็นผู้หญิงเป็นผู้ชาย เป็นคนแก่คนเฒ่าคนชราหรือว่าคนตายไป เป็นคนดีกว่าเค้า เก่งกว่าเค้า เพอร์เฟกกว่าเค้า เป็นผู้มีปัญญามากเป็นผู้เพอร์เฟก เป็นคนเสมอเขาหรือสู้เขาไม่ได้
 อย่างนี้ พระศาสนาท่านให้เรามายกเลิกคำว่าเราว่าเรา เราถึงจะได้เข้าถึงพระศาสนา ชีวิตของเราถึงจะมีความสงบมีปัญญา มีปัญญามีความสงบ เอาตัวตนเป็นที่ตั้งมันไม่ใช่พระศาสนา

เราทั้งหลายต้องเข้าใจพระศาสนานะ ศาสนานั้นไม่ใช่นิติบุคคลตัวตน พระศาสนาไม่ได้แตกแยก ยกเลิกความแตกแยก ยกเลิกความปรุงแต่งความแตกแยก

การปรุงแต่งเรียกว่าความทุกข์เพราะมีตัวมีตน ตัวตนคือความไม่สงบ

เมื่อเรามีตัวตน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านบอกว่า ตัวตนนั้นแหละมีแต่ทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์ตั้งอยู่ ทุกข์ดับไป นอกจากทุกข์ไม่มี ตัวตนมันเผาทั้งตัวเองเผาทั้งคนอื่น เปรียบเสมือนทะเลมหาสมุทรไม่อ้อมด้วยน้ำ ไฟไม่อ้อมด้วยเชื้อ มันบกพร่องเป็นนิจ หัวใจมันบกพร่องอยู่เป็นนิจ เรียกว่าหัวใจเป็นเปรต หัวใจเป็นความทุกข์อย่างนี้แหละ

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจเรื่องพระศาสนา ถ้าไม่รู้ไม่เข้าใจเป็นเหมือนธรรมลักกับวินัยธรรนี้แหละ ศึกษาพระธรรมพระวินัย เรื่องดีชั่วผิดถูก สมมติสัจจะแล้วก็ไปทะเลาะกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดบอกให้ฟังอย่างไรรู้ก็ไม่เชื่ออย่างนี้เพราะต่างคนก็ต่างมีเหตุผล

เราต้องเข้าใจพระศาสนานะ ถ้าเรายกเลิกตัวตน ทุกคนก็สงบทุกคนก็มีปัญญา เอาตัวตนมันก็ไม่สงบมันก็มีปัญญา

เราต้องก้าวไปด้วยความรู้ด้วยความเข้าใจต้องเข้าใจพระศาสนานะ เราทั้งหลายจะไม่ได้ทะเลาะกัน เพราะพระศาสนาคือความยกเลิกความแตกแยก เพราะตัวตนคือความแตกแยก ตัวตนนั้นคือสังฆเภท

ตัวตนนะ ถ้าใครมีตัวตนเค้าเรียกว่าคนหัวใจแตกแยก หัวใจไม่สงบ หัวใจสังฆเภท ตัวตนคือสังฆเภทที่สำคัญมันหมายความว่า เป็นผู้หญิงชาย เป็นโน่นเป็นนี่ เป็นคนดีไม่ดี เค้าเรียกว่าหัวใจไม่สงบ หัวใจไม่สงบเรียกว่าหัวใจสังฆเภท หัวใจเป็นนิติบุคคลตัวตน หัวใจมันไม่รู้ไม่เข้าใจ หัวใจไม่รู้จักร้อยสัจสี่ ไม่รู้ทุกข์ ไม่รู้เหตุเกิดทุกข์ ไม่รู้ข้อปฏิบัติ ให้ถึงความดับทุกข์ เอาความหลงนำชีวิตเอาตัวตนนำชีวิตมันไม่ได้

พวกเราทั้งหลายต้องเข้าใจ พวกเราทั้งหลายจะได้รู้จักพระศาสนา

เราทุกคนยกเลิกตัวตนเราทุกคนก็ไม่มีปัญหา ทุกคนถึงจะว่ารักคนอื่นได้ แต่ก่อนมันไม่ใช่รักคนอื่น มันหลงคนอื่น หลงตัวเองหลงคนอื่น

เราต้องรู้เข้าใจ เราทั้งหลายจะได้มีปิติสุขเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ เราทั้งหลายนะอย่าไปแตกแยกกันว่าอันนี้ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม พราหมณ์ฮินดูแตกแยกอย่างนี้ไม่ได้ มันไม่รู้เข้าใจเรื่องพระศาสนา ศาสนาคือธรรมะ

เราจะได้แบ่งแยกกันว่าโน้นประเทศไทย ศาสนาโน้นศาสนานี้ นิกายโน้น นิกายนี้ เราต้องรู้จักธรรมะ รู้จักรัทธิชาตีย์ รู้จักสภาวะธรรม เราทั้งหลายจะได้มีความสงบความเย็นแล้วมีปิติสุขเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ

ชีวิตของเราจะได้สงบเย็น เป็นมนุษย์ที่มีปัญญา เป็นเทวดาที่มีปัญญา เป็นพรหมที่มีปัญญา เป็นพระอริยเจ้าผู้มีปัญญา เพื่อเอาธรรมนำชีวิต เอาธรรมนำชีวิตร่างกายเราก็มีปิตุสขเอกัคคตา

เมื่อมันผ่านไปแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านบอกว่า มันเกษียณแล้วเมื่อวานเอากลับคืนมาไม่ได้ เราก็ต้องปล่อยต้องวาง เราจะไปรำพึงรำพันพิลี่ยอะไร เพราะเราต้องก้าวไปด้วยปิตุสขเอกัคคตา ก้าวไปด้วยความสงบกับปัญญา ใจของเราจะได้เป็นธรรม เป็นปัจจุบันธรรม

ถ้าไม่มีความแก่ ความเจ็บ ความตาย ความพลัดพราก มันก็ไม่ได้ประพฤติปฏิบัติ เพราะอันนี้เป็นธรรมเป็นสภาวะธรรม

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจเมื่อมันมีตาเราก็เห็นรูป หูเราไม่หนวกเราก็ได้ยินเสียง มีจมูกก็ได้กลิ่น มีรสก็รับรสทั้งหลายทั้งปวง เรามีร่างกายก็ต้องมีผัสสะ

เราทั้งหลายจะได้รู้กรรมเก่าที่เป็นนิตฺตบุคคลตัวตน มันเวียนว่ายตายเกิดเป็นวัฏฏสงสาร เกิดเป็นรูปเวทนาสัญญาสังขารวิญญาณ เราต้องรู้จักกรรมเก่า

กรรมใหม่ก็คือเป็นปัจจุบันนี้แหละ ที่เราสัมผัสทางตาหูจมูกลิ้นกายใจ สองอย่างนี้มันจะมากกระทบกันสปรักกัน

เราต้องรู้กรรมเก่ากรรมใหม่ เราจะได้ยกเลิกกรรมเก่า กรรมใหม่เราก็ไม่ทำ เราจะได้มีความสงบมีปัญญา มันจะเป็นความดีเป็นบารมี ๑๐ ทศอย่างต้น ๒๐ ทศอย่างกลาง ๓๐ ทศอย่างละเอียด มีปิตุสขเอกัคคตาในการประพฤติกการปฏิบัติ

พวกเราทั้งหลายต้องเข้าใจอย่างนี้ เราทั้งหลายก็จะเป็นพระได้ทุก ๆ คน ทุก ๆ ศาสนา

ต้องเข้าใจพระศาสนา เข้าใจเรื่องพระมหากษัตริย์ พระมหากษัตริย์ก็ได้แก่
ปัญญาบริสุทธิ์คุณ

เราต้องเอาปัญญาบริสุทธิ์คุณไม่ใช่เอาปัญญาเป็นตัวเป็นตน เราเอาปัญญา
บริสุทธิ์คุณ เพราะปัญญาความรู้แจ้ง การเรียนการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่รู้เข้าใจ
เราจะเรียนหนังสือมากมายกายกองใหญ่กว่าภูเขา สิ่งสำคัญอยู่ที่รู้เข้าใจ
เมื่อเข้าใจแล้วมันก็ไม่ลืม ความรู้เข้าใจมันเป็นสัมมาทิฐิ มันจะหยุดความไม่รู้ไม่เข้าใจ

เหมือนแต่ก่อนเราไม่รู้เข้าใจ เรามีแต่ตาเนื้อตามึงสัจจุ

เราต้องมีปัญญา เดินไปด้วยความรู้ความเข้าใจอย่างนี้ เพราะเราต้องเอาธรรม
นำชีวิต เอาธรรมนำชีวิต

พวกเราทั้งหลายต้องมีปิติมีความสุขมีเอกัคคตา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
บอกว่าต้องเอาความถูกต้องกลับคืนมา เอาความสงบกลับคืนมา เอาออกซิเจน
กลับคืนมา เอาของเสียออกไป เอาคาร์บอนไดออกไซด์ออกไป เอาความยึดมั่นถือมั่น
ออกไป

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจมีปิติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อความ
สมบูรณ์พูนผล เหมือนกับต้นไม้ต้นหนึ่งนี้แหละ ต้นไม้ต้นหนึ่งต้องได้อาหารมาจาก
ทุกทิศทุกทางของต้นไม้ มาจากทางรากบ้าง ทางใบบ้าง ทางกิ่งก้านสาขา ได้จาก
ทุกทิศทุกทาง ไม่ใช่มาจากทางรากอย่างเดียว

ฉันใดก็ฉันนั้น อริยมรรคมีองค์แปดเราก็ได้ธรรมะมาจากทุก ๆ อย่าง
มาจากความคิด จากคำพูดการกระทำกิริยามารยาท อาชีพยกเลิกตัวตน มีปิติสุข
เอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ

ธรรมะเป็นมรรค เป็นอริยมรรค เป็นมรรคมืองค์แปด

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสว่า ความสงบและสมาบัติ มันก็เป็นสมาธิไม่ใช่รู้ร้อยสัจสี่ เมื่อออกจากสมาธิแล้ว ออกจากความสงบมันก็ยังเป็น นิติบุคคลตัวตน

ความรู้เข้าใจอย่างนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสว่าบอกว่า มันเป็นเพียงหินทับหญ้า เราต้องรู้เข้าใจในการประพฤติการปฏิบัติ เราจะได้วิตามิน โปรตีนเกลือแร่แร่ธาตุที่สมบูรณ์มาจากทุกทางเหมือนต้นไม้ที่นี้แหละ เป็นมรรค เป็นอริยมรรคมืองค์แปด

ทุกคนทุกศาสนาก็พากันทำอย่างนี้ ถ้าเรามีการประพฤติการปฏิบัติอย่างนี้ ความถูกต้องก็ย่อมมีอยู่ โลกนี้ก็จะไม่ว่างจากธรรมบุญรัฐธรรมบุญ ไม่ว่างจากมรรคผล ไม่ว่างจากพระนิพพาน

พระนิพพานอยู่ที่รู้เข้าใจ แล้วมีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติ การปฏิบัติ

ให้พวกเราทั้งหลายรู้เข้าใจในการประพฤติการปฏิบัติ ชีวิตของเราจะได้มี การประพฤติการปฏิบัติ

เราต้องเข้าใจอย่างนี้ อย่าไปคิดว่าไปทำบุญที่วัด ไปทำบุญที่เค้าปฏิบัติธรรม ทำบุญบ้าน บุญกุศลนี้แหละเค้าต้องทำอยู่ทุกหนทุกแห่งในความคิด คำพูด กิริยามารยาท ธุรกิจหน้าที่การงานต้องให้เป็นบุญเป็นความดีที่ประกอบด้วยปัญญา ปัญญาประกอบด้วยความดี เราต้องเข้าใจอย่างนี้ อย่าไปเลือกกาลเลือกเวลา การประพฤติการปฏิบัติถึงอยู่กับเราทุกหนทุกแห่ง

เราทั้งหลายต้องพากันเข้าใจ เพราะทุกคนเป็นผู้ประเสริฐมาก มีลมปราณ มีโอกาส มีเวลา มีบุญ มีวาสนา เราต้องมีปิติสุขเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ ทุก ๆ คนเป็นพระได้เหมือน ๆ กันทั้งหมด

สำหรับพระเราได้สิทธิพิเศษ พากันมาบวชมาอยู่ที่วัด ต้องพากันมาประพฤติ พากันมาปฏิบัติ ถ้าไม่อย่างนั้นเราก็ไม่ได้เป็นพระ เราก็เป็นนิติบุคคลตัวตน

พระนั้นคือพระธรรมพระวินัยพระวินัย ยกเลิกตัวตน ทุกคนก็ได้เป็นพระ เพราะเหตุนี้แหละพระเราถึงนอนจำวัด วันละ ๕,๖ ชั่วโมง ก็เพียงพอ เพราะเป็นพระ มันก็มีแต่ปิติสุขเอกัคคตาทั้งวันทั้งคืนอยู่แล้ว

เหมือนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านทรงนอนหรือว่าพักผ่อนบรรทม วันละ ๔ ชั่วโมง เพราะท่านยกเลิกตัวตน แล้วท่านก็มีปิติสุขเอกัคคตา ท่านทรงบรรทมพักผ่อนวันละ ๔ ชั่วโมง เป็นผู้ที่รับใช้คนอื่นบุคคลอื่น เทพเทว สรรพสัตว์ทั้งหลายวันละ ๒๐ ชั่วโมง

สำหรับนักบวชทั้งหลายพากันเอาพระธรรมพระวินัยชีวิต พากันนอนพักผ่อนหรือว่าจำวัด ๕,๖ ชั่วโมง เพราะเราทั้งหลายยังเป็นเสขบุคคล บุคคลที่ไม่เป็นพระอรหันต์ ยังไม่ใช่พระพุทธเจ้า ต้องเอาธรรมนำชีวิต

เราทั้งหลายได้รับโอกาสพิเศษสิทธิพิเศษ เราต้องประพฤติปฏิบัติอย่างนี้ เราถึงจะเอาธรรมนำชีวิต ไม่ใช่เอาตัวตนนำชีวิต เราต้องรู้เป้าหมายของสิ่งที่ประเสริฐ ของความเป็นมนุษย์ รู้เป้าหมายของการบวชว่ามุ่งมรรคผลนิพพาน ไม่ได้มุ่งมนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ มุ่งพระนิพพาน พระนิพพานคือจุดหมายปลายทาง ของนักบวช

ท่านพุทธทาสภิกขุท่านเป็นคนดีคนมีปัญญา ที่ท่านพูดจากใจพูดจากพระนิพพาน
ว่าเราทั้งหลายต้องมารู้หรือสัมผัสกัน เพื่อเอาธรรมนำชีวิต เอาความถูกต้องนำชีวิต
ท่านได้ประพันธ์จากใจจากพระนิพพานเป็นตัวอักษรว่า

เป็นมนุษย์ เป็นได้ เพราะใจสูง	เหมือนหนึ่งยุง มีดี ที่แววขน
ถ้าใจต่ำ เป็นได้ แต่เพียงคน	ย่อมเสียที่ ที่ตน ได้เกิดมา
ใจสะอาด ใจสว่าง ใจสงบ	ถ้ามีครบ ควรเรียก มนุสสา
เพราะทำถูก พูดถูก ทุกเวลา	เปรมปรีดา คั่นวัน สุขสันต์จริง
ใจสกปรก มืดมัว และร้อนร่า	ใครมีเข้า ควรเรียก ว่าผีสิง
เพราะพูดผิด ทำผิด จิตประวิง	แต่ในสิ่ง นำตัว กลัวอบาย
คิดดูเถิด ถ้าใคร ไม่อยากตก	จงรีบยก ใจตน รีบชวนขวย
ให้ใจสูง เสียได้ ก่อนตัวตาย	ก็สมหมาย ที่เกิดมา อย่าเชื่อน เอย ฯ

เรามาระลึกถึงโอวาทของหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่ท่านเป็นพ่อแม่ครูอาจารย์
ที่ท่านประทานโอวาทสำคัญที่เป็นเมตตาบริสุทธิ์คุณ ที่ท่านมอบไว้ เป็นสิ่งที่พวกเรา
ทั้งหลายต้องระลึกถึงอยู่เสมอ เป็นหลักการเป็นอุดมการณ์อุดมธรรม เพื่อจะได้ตั้งอยู่
ในความไม่ประมาท พวกกันตั้งอยู่ในพระธรรมพระวินัย

หลวงปู่มั่นท่านตรัสว่า

ความไม่ยั่งยืน เป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่และแน่นอน

ความยิ่งใหญ่ คือความไม่ยั่งยืน

ชีวิตที่ยิ่งใหญ่ คือชีวิตที่อยู่ด้วยทาน ศีล เมตตา และกตัญญู

ชีวิตที่มีความดี อาจมิใช่ความยิ่งใหญ่ แต่ชีวิตที่ยิ่งใหญ่ ต้องอาศัยคุณธรรม
ความดีเท่านั้น

ขออนุโมทนากับท่านทั้งหลายทุกท่านทั้งหลายเป็นคนดีคนมีปัญญา
เป็นคนมีปัญญาเป็นคนดี

คำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสว่า เธอทั้งหลาย
จงยังความไม่ประมาทให้ถึงพร้อมเถิด เพราะการประพฤติกการปฏิบัตินั้น
เป็นวาระสำคัญเป็นวาระแห่งชาติ
